

انتشارات کتابداران

گسلش، مورفوتکتونیک و ژئومورفولوژی در پهنه بخاردن - قوچان

مولفان : دکتر جواد بیگلری، دکتر فرح جلیلی

ناشر: کتابداران - مشهد (میرزایی ۰۹۱۵۹۱۵۴۰۶۸)

طراح جلد : واحد گرافیک نشر کتابداران (سیدسعید شفیعی)

صفحه‌آرا و مشاور فنی امور چاپ : مصطفی میرزایی

شمارگان: ۵۰۰ جلد نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰

شابک: 978-600-98369-8-7 قیمت : ۵۰.۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای مولفان محفوظ است.

سرشناسه : بیگری، جواد، ۱۳۴۵-

عنوان و نام پدیدآور : گسلش، مورفوتکتونیک و ژئومورفولوژی در پهنه بخاردن- قوچان / مولفان جواد بیگری، فرح جلیلی.

مشخصات نشر : مشهد: انتشارات کتابداران، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۱۰۷ص: مصور (بخشی رنگی)، نمودار، نقشه (رنگی).

شابک : 978-600-98369-8-7 : ۵۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : کتابنامه: ص. ۹۹ - ۱۰۵.

موضوع : گسله‌ها -- ایران -- قوچان

موضوع : Faults (Geology) -- Iran -- Quchan

موضوع : مورفوتکتونیک -- ایران -- قوچان

موضوع : Morphotectonics -- Iran -- Quchan

موضوع : زمین ریخت‌شناسی -- ایران -- قوچان

موضوع : Geomorphology -- Iran -- Quchan

موضوع : زمین ساخت پهنه‌ای -- ایران -- قوچان

موضوع : Plate tectonics -- Iran -- Quchan

موضوع : زون بخاردن - قوچان

موضوع : Bakharden-Quchan zone (Iran)

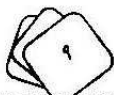
شناسه افزوده : جلیلی، فرح، ۱۳۵۵-

رده بندی کنگره : QE ۶۰۶ / ۵

رده بندی دیویی : ۵۵۱ / ۸۷۲۰۹۵۵۸۲۳۲

شماره کتابشناسی ملی : ۷۵۹۲۴۹۰

وضعیت رکورد : فیپا

پیشگفتار

ما در جهانی زندگی می‌کنیم که هرگز تا به این اندازه نگران مواجه شدن چشم‌انداز محیط زندگی خود با مخاطرات طبیعی پی در پی، گوناگون و غیرمتشابه در عرض‌های مختلف جغرافیایی نبوده‌ایم. هر چند مهم‌ترین مباحث نگران‌کننده جاری، گرمای جهانی و تغییرات آب و هوایی، ذوب یخچال‌های طبیعی و قطبی، افزایش سطح آب دریاها، بیابان‌زایی و کویرزایی، فرسایش گسترده خاک‌های غنی کشاورزی، برداشت بی‌برنامه آب‌های زیر زمینی و پایین رفتن سطح اساس آب‌ها باعث افزایش فرونشست زمین در مناطق روستایی و گسترش آن به سمت شهرها و تأسیسات مهم زیربنایی، احداث بدون مطالعات جامع سدها و خشکاندن تالاب‌ها، دریاچه‌ها و رودخانه‌های مهم باعث ایجاد و گسترش پدیده گرد و غبار به سمت شهرها و روستاها، پدیده فروچاله‌ها در محیط‌های شهری و روستایی هستند، ولی نباید مخاطرات طبیعی ناشی از زمین‌ساخت حرکت صفحه‌های تشکیل‌دهنده کره زمین بر فلات پهناور و ناپایدار ایران در بخش مرکزی سامانه چین‌خوردگی آلپی و تأثیرات متقابل فعالیت‌های انسانی را بر حادث شدن فرآیندهای طبیعی محیط فیزیکی اطراف خود را نادیده گرفت. کتاب حاضر عملکرد ترکیبی فرآیندهای اساسی زمین‌ساخت ناشی از حرکت صفحه‌ها در ارتباط با گسلش، مورفوتکتونیک و ژئومورفولوژی بر روی سطح زمین براساس مطالعات گاه‌شماری موثق رویدادهای تاریخی و جدید دستگاهی اتفاق افتاده در پهنه بخاردن - قوچان را مورد بررسی قرار داده است زیرا از دیدگاه ساختمانی و زمین‌ساختی فعالیت گسل‌ها شاخص تحول اشکال و ناهمواری‌های سطح زمین در یک منطقه می‌باشند.

لذا سعی شده است با استفاده از مطالعه اطلاعات غنی و ارزشمند ثبت شده در انواع اشکال ناهمواری‌های موجود در سطح زمین این پهنه و تجزیه و تحلیل آنها با استفاده از روش‌های علمی و نرم‌افزاری به درک صحیحی از چگونگی تشکیل، تغییر و شکل دادن، روند تکامل و ویژگی‌های هندسی آنها در اثر تعامل بین فرآیندهای ساختاری، ساختمانی و زمین‌ساختی مرتبط با گسلش، مورفوتکتونیک و ژئومورفولوژی در حال حاضر برسیم؛ مانند چگونگی ایجاد دشت‌گون‌ها، دشت‌های آبرفتی کوهپایه‌ای، دگرشیبی‌ها، زمین لغزش‌ها و فرونشست‌ها، ریزش

سنگ‌ها و حرکات دامنه‌ای، پرتگاه‌های خط گسلی (فرازمین‌ها و فروزمین‌ها)، دره‌های خطی، شکستگی‌ها و گسیختگی‌ها، برش‌های ناحیه‌ای و منطقه‌ای، انحراف، اسارت و جابجایی رودخانه‌ها، تونل قنات‌ها و پادگانه‌های آبرفتی، ایجاد پشته‌های مسدود کننده کرکره‌ای، تقطیع و جابجایی رسوب‌گذاری مخروط افکنه‌ها در جبهه کوهستان، ظهور یا مسدود شدن چشمه‌های گسلی و ...

کتاب حاضر در سه فصل تدوین شده است و می‌تواند شناخت و آگاهی کامل و جامعی از فعالیت‌های نوزمین ساختمانی شمالشرق ایران را در اختیار دانشجویان و محققین علاقمند رشته‌های زمین‌شناسی-تکتونیک، جغرافیای طبیعی، کشاورزی و آب‌خیزداری، هیدرولوژی، جنگل و مرتع‌داری، خاک‌شناسی، مهندسی عمران، شهرسازی، محیط زیست و آمایش سرزمین در کلیه مقاطع تحصیلی دانشگاهی و سطوح اجرایی قرار دهد؛ هرچند انتظار است کلیه عزیزان ما را در رفع کاستی‌های احتمالی در این کتاب راهنمایی نمایند.

جواد بیگلری

خرداد ۱۳۹۹

www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

پیشگفتار.....	۹
فصل اول ؛ کلیات	۱۷
۱-۱- مقدمه	۱۹
۱-۲- موضوع تحقیق و دلایل انتخاب پهنه بخاردن - قوچان	۲۳
۱-۳- ضرورت کاربرد نتایج تحقیق در پهنه بخاردن - قوچان	۲۴
۱-۴- پیشینه تحقیقات مورفوتکتونیک - ژئومورفولوژیکی در ایران	۲۴
۱-۵- اهداف تحقیق تحولات نوزمین ساختی در پهنه گسل خورده بخاردن - قوچان	۲۵
۱-۶- سوالات تحقیق در پهنه بخاردن - قوچان	۲۶
۱-۷- فرضیات تحقیق در پهنه بخاردن - قوچان	۲۶
۱-۸- روش انجام مطالعات مورفوتکتونیک - ژئومورفولوژیکی در پهنه بخاردن - قوچان	۲۶
فصل دوم ؛ موقعیت جغرافیایی و زمین شناسی پهنه بخاردن - قوچان	۲۷
۲-۱- موقعیت جغرافیایی منطقه	۲۹
۲-۲- زمین شناسی و تحولات حوضه رسوبی پهنه بخاردن - قوچان در گستره کپه داغ	۳۰
۲-۳- سنگ چینه شناسی (Lithostratigraphy)، پهنه بخاردن - قوچان	۳۷
۲-۳-۱- سازند کشف رود (Kash.f) یا شمشک (Jss)	۳۷
۲-۳-۲- سازند چمن بید (Jchb)، ژوراسیک میانی - پایانی	۳۷
۲-۳-۳- سازند مزدوران (JMz)، دوران دوم ژوراسیک پایانی	۳۷
۲-۳-۴- سازند شورپچه (Sj) کرتاسه آغازین	۳۸
۲-۳-۵- سازند تیرگان (KTr) کرتاسه آغازین	۳۹
۲-۳-۶- سازند سرچشمه (KSr) کرتاسه آغازین (نشوکامین پایانی - آبتین)	۴۰

- ۷-۳-۲- سازند سنگانه (KSn) قسمت پایانی کرتاسه آغازین (آبتین-آلبین)..... ۴۱
- ۸-۳-۲- سازند اتامیر (Kat) کرتاسه میانی (سنومانین)..... ۴۲
- ۹-۳-۲- سازند آبدراز (Kad) کرتاسه میانی-پایانی..... ۴۳
- ۱۰-۳-۲- سازند پستلیق (pp) سنوزونیک-ترشیری (پالوسن آغازین)..... ۴۳
- ۱۱-۳-۲- سازند چهل کمان (Pch) پالوسن و انوسن آغازین..... ۴۳
- ۱۲-۳-۲- سازند خانگیران (Pkh) انوسن میانی و الیگوسن آغازین..... ۴۳
- ۱۳-۳-۲- نهشته های نئوژن (Ng) میوسن پایانی-پلیوسن آغازین..... ۴۴
- ۱۴-۳-۲- رسوبات کواترنر (Qt) عهد حاضر..... ۴۴
- فصل سوم: نئوتکتونیک-گسلش - مورفوتکتونیک و ژئومورفولوژی..... ۴۷**
- ۱-۳-۱- مدل نئوتکتونیک پهنه گسلی بخاردن - قوچان در گستره کپه داغ..... ۴۹
- ۲-۳-۱- ضخامت پوسته (عمق موهو) و عمق بی سنگ مغناطیسی پهنه گسلی بخاردن - قوچان..... ۵۵
- ۳-۳-۱- گسل های مهم پهنه بخاردن - قوچان و مورفوتکتونیک - ژئومورفولوژی آنها..... ۵۵
- ۱-۳-۳- گسل اصلی عشق آباد - کپه داغ..... ۵۷
- ۱-۱-۳-۳- شواهد ارتباط تغییرات مورفوتکتونیک تنش های پلیو - کواترنری در طول گسل عشق آباد..... ۵۹
- ۲-۳-۳- پهنه گسلی بخاردن - قوچان (BQFS)..... ۶۲
- ۱-۲-۳-۳- سامانه گسلی قوچان..... ۶۵
- ۲-۲-۳-۳- مورفوتکتونیک و ژئومورفولوژی گسل قوچان..... ۶۸
- ۳-۲-۳-۳- مورفوتکتونیک و ژئومورفولوژی تاقدیس قوچان..... ۷۱
- ۳-۳-۳- گسل باغان - گرماب..... ۷۴
- ۱-۳-۳-۳- مورفوتکتونیک و ژئومورفولوژی گسل باغان - گرماب..... ۸۰
- ۴-۳-۳- گسل شیروان..... ۸۸
- ۵-۳-۳- گسل غلامان - سومیبار..... ۹۰
- ۶-۳-۳- تأثیرات جانبی پهنه بخاردن - قوچان بر بخش غربی گستره کپه داغ..... ۹۲
- ۱-۶-۳-۳- گسل آشنخانه..... ۹۲